

Короткий нарис про Школу західноєвропейських мов, літератур та перекладу

1.1. **Назва.** Школу західноєвропейських мов, літератур та перекладу.

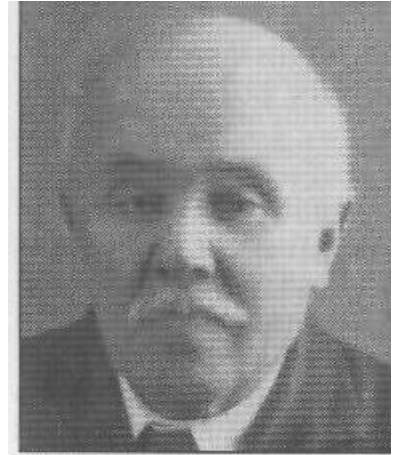
1.2. **Дата і місце заснування.** Заснована 1906 р. в Київському університеті.

1.3. **Наукова школа заснована** професором Шаровольським Іваном Васильовичем, першим деканом факультету західноєвропейських мов і літератур. На післявоєнному етапі розвитку школу очолив відомий германіст доктор філологічних наук, професор, академік

Жлуктенко Ю.О.

Фризької Академії наук (Нідерланди) Жлуктенко Ю.О. Чимало років над проблемами германістики плідно працювала проф. Раєвська Н.М. У галузі романістики вагомий внесок зробили професори Андрієвська О.О., Литвиненко Є.В. Елліністичний напрям розробили з 1958 р. професор Білецький А.О. та доцент Чернишова Т.М. Перекладознавчі дослідження було започатковано у 30-ті роки видатним перекладачем професором М. Зеровим та перекладознавцем академіком А. Кримським. Біля витоків сучасних досліджень зарубіжної літератури стояли професори Савченко С.В., Родзевич С.І., Якимович Т.К., Шахова К.О.

Шаровольський І.В.

1.4. Відомі представники наукової школи.

Науковий керівник школи – Чередниченко Олександр Іванович, доктор філологічних наук, професор, академік наук Вищої школи, заслужений діяч науки і техніки України. На сучасному етапі розвитку школи активно працюють: германіст-мовознавці: професори Белова А.Д., Медведева Л.О., Старікова О.М., Верба Л.Г., Сахарчук Л.І., Пилипенко Р.Е., романісти-мовознавці: професори Бурбело В.Б., Крючков Г.Г., Смущинська І.В., Корбозерова Н.М., Соломарська О.О.

У галузі елліністики – член-кореспондент НАН України проф. Клименко Н.І., доц. Савенко А.О.

У галузі перекладознавства – проф. Чередниченко О.І., Кияк Т.Р., Карабан В.І., Коломієць Л.В., Гетьман З.О. та ін.

1.5. **У діяльності школи** беруть участь 260 працівників, з них науковців – понад 100.

1.6. **За характером** – школа наукового і навчально-методичного спрямування.

1.7. **Основні досягнення наукової школи.**

У галузі германістики дослідження давньогерманських та готської мов; контрастивної лінгвістики української, англійської та німецької мов, соціофонетика; комунікативна лінгвістика; прагмалінгвістика; теорія тексту; дискурсологія. Провідними вченими у цій галузі є професори Старікова О.М., Карабан В.І., Медведева Л.М., Белова А.Д., Сахарчук Л.І., Прокопова Л.І., Пилипенко О.Е. та ін..

У галузі романістики – функціональна систематика романських мов; загальна соціолінгвістика та культурна ситуація в різних ареалах романських мов, когнітивна та прагматична лінгвістика, закономірності побудови структурно-семантичних парадигм з огляду на етнокультурну специфіку; висловлення і дискурс у соціально-історичному контексті; мовленнєва діяльність в синхронії та діахронії; метакомунікативна та метамовна діяльність; функціональні взаємодії фонологічних, графічних та орфографічних систем романських мов. Провідними вченими у цій галузі є професори Чередниченко О.І., Крючков Г.Г., Гетьман З.О., Корбозерова Н.М., Соломарська О.О., Бурбело В.Б., Смущинська І.В. та ін.

Чередниченко О.І.

У галузі елліністики - зіставно-типологічне вивчення новогрецької та слов'янських мов; узагальнення наслідків мовних, культурних та інших контактів між Україною та Грецією; укладання двомовних словників; переклади художньої та наукової літератури та грецької рукописної спадщини в Україні. Провідними вченими у цій галузі є професори Клименко Н.Ф., Пономарів О.Д., доцент Савенко А.О.

У галузі перекладознавства – історія та теорія перекладу; міжкультурні аспекти перекладу; жанрово-стилістичні проблеми художнього перекладу; науково-технічний переклад і перекладна лексикографія; дипломатичний переклад, суспільно-політичний та публіцистичний переклади; граматичні проблеми перекладу, методика усного перекладу. Провідними вченими в цій галузі є професори Чередниченко О.І., Карабан В.І., Коломієць Л.В., Кияк Т.Р., Гетьман З.О., Бех П.О., доценти Васильченко О.Ю., Венгренивська М.А., Максименко О.В., Радчук В.Д.

У галузі літературознавства – вивчення загальнотеоретичних аспектів літературного процесу в різних національних культурах; універсальне естетичне значення доробок видатних письменників новітнього часу та окремих творів; естетична специфіка модернізму та постмодернізму; компаративне вивчення англомовної та української літератур.

Провідними вченими у цій галузі є професори Шахова К.О., Наливайко Д.С., Жлуктенко Н.Ю., Пригодій С.М., Мегела І.П., Горенко О.П., Бовсунівська Т.В.

1.8. Значення діяльності наукової школи для суспільства.

На сучасному етапі видано монографії і підручники:

Белова А.Д. Лінгвістичні аспекти аргументації; Бурбело В.Б. Лінгвопоетика французької словесності ІХ-ХУІІІ ст.; Наливайко Д.С., Шахова К.О. Зарубіжна література ХІХ ст.. Доба романтизму (перший україномовний підручник з історії зарубіжної літератури); Шахова К.О. Німецька літературі 2-ої пол. ХІХ ст.; Ключков Г.Г. та ін. Поглиблений курс французької мови; Чередниченко О.І. Теорія і практика перекладу. Французька мова (у спів.з Ковалем Я.І.) та Мовленнєвий етикет (у співавторстві); Карабан В.І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової та технічної літератури на українську мову; Верба Л.Г. та ін. Граматика сучасної англійської мови; Гнатюк А.Д. Основи приватного і ділового листування французькою мовою; Лисенко О.М. Функціональна граматики французької мови. Артикаль; Шахова К.О. П'ять німецьких письменників-лауреатів Нобелівської премії: Гауптманн, Манн, Гессе, Бьоль, Грасс; Коломієць Л.В. Концептуально-методологічні засади сучасного українського поетичного перекладу (на матеріалі перекладів з англійської, ірландської та американської поезії), Пилипенко Р.Є.

Німецький економічний дискурс: методологія, моделі, жанри; Горенко О.П. Американський романтизм. Полікритика; Крючков Г.Г. Прискорений курс французької мови. (у співавторстві); Гетьман З.О., Верба Г.Г., Тапіа Х.Л. Усний переклад з іспанської українською. навчальний посібник для студентів старших курсів; Горенко О.П. Антропонімічний вимір американського романтизму; Науменко Л.П. Сучасний англійський бізнес-дискурс в комунікативно-прагматичному та концептуальному висвітленні; Бовсунівська Т.В. Теорія літературних жанрів: жанрова парадигма сучасного зарубіжного роману; Бовсунівська Т.В. Когнітивна жанрологія і поетик; Некряч Т.Є., Кам'яець А. Інтертекстуальна іронія і переклад.; Пригодій С.М. Фронтірний неоромантизм у літературі США. Різноманітність; Черданченко О.І. Про мову і переклад; Славова Л. Л. Мовна особистість політика: когнітивно-дискурсивний аспект: монографія; Скибицька Н.В. Епістемічна модальність в англійській мові (діахронічний аспект). Дубенко О.Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов; Карабан В.І. Українська перекладознавча думка 1920-х-початку 1930-х років / Хрестоматія вибраних праць з перекладознавства; Коломієць Л.В. Перекладознавчі семінари: актуальні теоретичні концепції та моделі аналізу поетичного перекладу; Коломієць Л.В. Перекладознавчі семінари: методологічно-стильові орієнтири в українському поетичному перекладі від кінця ХІХ до початку ХХІ століття (на матеріалі перекладів англійської поезії та поетичної драми), Кияк Т.Р. Перекладознавство (німецько-український напрямок). (Спільно з Науменком А.М. та Огуєм О.Д.); Malikova O.V. Morphology. A University Course of Modern English Theoretical Grammar; Алексеєва І.О. Вступ до теорії міжкультурної комунікації.; Коваленко Г.М. Лексикологія сучасної англійської мови та ін.

Наукова конференція.

1.9. Сучасний стан наукової школи.

За останні десятиріччя захистили докторські та кандидатські дисертації Смуциньська І.В., Пилипенко Р.Е., Коломієць Л.В., Горенко О.П., Коваленко Г.М., Кияк-

Редькович Л.Т., Карабан Г.В., Слухай А.С., Каптюрова О.В., Гейко Т.М., Угрин Т.В., Фокін С.Б., Чернишова Ю.О., Копильна О.М., Довганчина Р.Г. та ін.

Друкованим органом Школи є фаховий збірник наукових праць **“Мовні і концептуальні картини світу”**.

1.10. **Місце у світовій науці.** Дослідження учасників наукової школи першого періоду стали суттєвим надбанням українського, загальноєвропейського та загальносвітового мовознавства та літературознавства.